

VÄETISED JA LUBIMATERJALID
Süsinikdioksiidi määramine
Osa 2: Lubimaterjalide meetod

Fertilizers and liming materials
Determination of carbon dioxide
Part 2: Method for liming materials

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 14397-2:2004 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles novembris 2004;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2020. aasta veebruarikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 64 „Väetised ja lubiained“ standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on tõlkinud ja eestikeelse kavandi ekspertiisi teinud OÜ Meya, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 64.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN 14397-2:2004 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 07.07.2004.

Date of Availability of the European Standard EN 14397-2:2004 is 07.07.2004.

See standard on Euroopa standardi EN 14397-2:2004 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus ja sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 14397-2:2004. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 65.080

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

Fertilizers and liming materials — Determination of carbon dioxide — Part 2: Method for liming materials

Engrais et amendements minéraux basiques —
Détermination de la teneur dioxyde de carbone — Partie 2 :
Méthode applicable aux amendements minéraux basiques

Düngemittel und Calcium-/Magnesium-
Bodenverbesserungsmittel — Bestimmung von
Kohlenstoffdioxid — Teil 2: Verfahren für Calcium-
/Magnesium-Bodenverbesserungsmittel

This European Standard was approved by CEN on 1 April 2004.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Central Secretariat or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Central Secretariat has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
1 KÄSITLUSALA.....	4
2 NORMIVIITED.....	4
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	4
4 PÕHIMÕTE.....	4
5 REAKTIIVID.....	4
6 SEADMED.....	5
7 PROOVI VÕTMINE.....	7
8 PROTSEDUUR.....	7
9 TULEMUSTE VÄLJENDAMINE.....	8
10 TÄPSUS.....	8
11 KATSEPROTOKOLL.....	9
Kirjandus.....	10

EESSÕNA

Dokumendi (EN 14397-2:2004) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 260 „Fertilizers and liming materials“, mille sekretariaati haldab DIN.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2005. a jaanuariks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2005. a jaanuariks.

EN 14397 „Fertilizers and liming materials — Determination of carbon dioxide“ („Väetised ja lubimaterjalid. Süsinikdioksiidi määramine“) koosneb kahest osast:

- Part 1: Method for solid fertilizers (prCEN/TS 14397-1) (Osa 1: Meetod tahketele väetistele);
- Part 2: Method for liming materials (Osa 2: Lubimaterjalide meetod).

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

1 KÄSITLUSALA

See dokument kirjeldab süsinikdioksiidi määramise meetodit kõikidest lubimaterjalidest.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumendid on vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 1482. Sampling of solid fertilizers and liming materials

EN 12944-3:2001. Fertilizers and liming materials — Vocabulary — Part 3: Terms relating to liming materials

EN ISO 3696. Water for analytical laboratory use — Specification and test methods (ISO 3696:1987)

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse standardis EN 12944-3:2001 esitatud termineid ja määratlusi.

4 PÕHIMÕTE

Süsinikdioksiid, mis sisaldub lubimaterjalides karbonaatide kujul, vabastatakse reaktsioonil vesinikkloriidhappega ja seda määratakse mahu järgi.

5 REAKTIIVID

5.1 Üldine

Kui pole öeldud teisiti, kasutage analüüsi ajal ainult tunnustatud, analüütiliselt puhtaid reaktiive ja 3. klassile vastavat vett, seda kooskõlas standardiga EN ISO 3696.

5.2 Kontsentreeritud vesinikkloriidhape, ρ_{20} (HCl) = 1,18 g/ml kuni 1,19 g/ml

5.3 Lahjendatud vesinikkloriidhape, ρ_{20} (HCl) = 1,09 g/ml

Üks mahuosa kontsentreeritud vesinikkloriidhapet (5.2) lahjendatakse ühes mahuosas vees.

5.4 Kontsentreeritud väävelhape, ρ_{20} (H₂SO₄) = 1,84 g/ml

5.5 Naatriumsulfaat, Na₂SO₄

5.6 Tihendusvedelik

Lisage vette 20 g naatriumsulfaati (5.5) ja 5 ml kontsentreeritud väävelhapet (5.4) ning täiendage 100 milliliitrini. Värvige mõne tilga metüülpunase lahusega (5.8). Tihendusvedelik peab olema süsinikdioksiidiga küllastunud.

5.7 Etanool, w (C₂H₅OH) = 95,6 % (massifraktsioon)

5.8 Metüülpunase lahus

Lahustage 0,1 mg metüülpunast 50 ml etanoolis (5.7). Lahjendage veega mahuni 100 ml ja homogeniseerige.